

Společně do školy

Nástup do školy je důležitý předěl v životě dítěte, které vstupuje ze světa her do světa povinností. Nastává pro něj velká životní změna, při které se bude muset umět vyrovnat se spoustou nových věcí. Na dítě jsou kladeny nároky, které se týkají chování, organizace života i obsahu činnosti. Podřizuje se časovému rozvrhu a pevně stanovenému programu kolektivu ostatních dětí, ale také autoritě učitele. Dítě se musí naučit soustředit se na věci méně důležité, pochopit mnoho nového a mít z toho uspokojení a radost.

Velmi důležitý je laskavý přístup rodiny a její láska a podpora.

Připravujte se s nadšením na vstup do školy.

Chválit a povzbuzovat dítě je stokrát účinnější než hrozit a trestat

Orison Swett Marden

Jak můžete dítě rozvíjet?:

ROZVOJ JEMNÉ MOTORIKY

Správného (špetkového) úchopu se účastní tři prsty. Palec a ukazováček jsou bříšky prstů proti sobě a prostředníček hranou bříška podpírá psací náčiní zespodu. Prsteníček a malíček jsou přitisknuté k prostředníčku, dlaň musí zůstat volná. Tento úchop je pro ruku nejpřirozenější a nejefektivnější z hlediska pohybu. Všechny ostatní úchopy znesnadňují grafický projev. Před vyvozením správného špetkového úchopu některé děti z počátku používají bříška prostředníku. Toto držení velmi omezuje pohyblivost ruky při psaní.

Správný úchop můžete podpořit trojhrannými pastelkami, nástavci, které zakoupíte v papírnictví.

Rukodělné činnosti

- navlékání korálků, knoflíků, těstovin, plodů
- přišívání knoflíků, prošívání látky
- modelování pomocí plastelíny, hlíny, těsta – hmota se mačká, uždibuje, slepuje, válí
- malování prstovými barvami, temperovými a vodovými barvami
- obtiskování razítek, vlastní výroba tiskátek
- mačkání papíru
- stříhání
- vytrhávání z papíru
- lepení
- skládání z papíru

Úkony spojené se sebeobsluhou

- zapínání knoflíků, zipů, přezky, navlékání ponožek, oblékání
- oblékání panenek

Stavebnice, společenské hry

- práce s různorodými stavebnicemi – je vhodné se vzrůstající koordinací pohybů vyhledávat stavebnice s menšími dílky
- skládání kostek, mozaiky
- společenské hry

Pomoc při každodenních činnostech

- hnětení těsta, vykrajování, míchání, krájení zeleniny, přesypávání, mletí koření
- věšení prádla
- zamykání, odemykání, rozsvěcení světel
- listování v knize po jednotlivých listech
- motání klubíček vlny
- šroubování – uzávěry lahví
- práce s nářadím

ROZVOJ ZRAKOVÉHO VNÍMÁNÍ

Přikládání dvojic k sobě

- hra s dominem
- zvíře a jeho mládě
- shodné druhy zvířat (ovoce, zeleniny, květin, apod.)
- totožné předměty
- dvojice předmětů, které k sobě logicky patří (hrnec-vařečka, branka-míč, umývadlo-mýdlo, pták-hnízdo, apod.)
- hledání dvojic stejných papučí z jedné hromady
- dvojice částí těla (oči, uši, nohy, atd.)

Diferencování barev

HRY – „Čáp ztratil čepičku“, „Chodím, hledám, co mám znát, pojď mi, Jirko, pomáhat. Do všech koutů zajdi, co je žluté najdi“

- rozlišování odstínů barev na běžných věcech, v přírodě
- pokusy s barvou (míchání, zapouštění barev, pozorování mísení barev ve sklenici s vodou, ...)
- hra s barevným „kobercem“ (velká plocha papíru rozdělená na barevná pole), přikládání předmětů, hraček, nabarvených kamenů shodných barev
- vybarvování omalovánek podle předlohy
- hry s barevným kukátkem (tzv. kaleidoskop)

Rozpoznávání velikostí

- na dvojici konkrétních předmětů (ale i obrázků) různých velikostí rozlišování (starší děti i pojmenování) pojmů velký x malý, vysoký x nízký, větší x menší, široký x úzký, dlouhý x krátký
- porovnání výšky dětí, délky jejich vlasů, velikostí částí těla
- srovnávání domů při pobytech venku
- stavby z kostek (domy, silnice, věže, ohrady) různých velikostí
- hry s netradičními předměty různých velikostí (kameny, přírodniny, dřevěné špalíky, klubíčka vlny, dráty, provázky, apod.)
- didaktické hry s využitím obrazového materiálu a pomůcek k tématu

Zrakové vnímání tvarů

- třídění konstruktivních stavebnic
- hry s kostkami
- stavby a konstruování podle předlohy
- kreslení jednoduchých znaků podle předlohy
- přepis tiskacích písmen
- didaktické hry – najdi stejný předmět

Vyhledávání a určování rozdílů

- dva shodné obrázky, čím se liší
- dokreslení předmětu, znaku v několika skupinách, v každé z nich 1 chybí
- čím se od sebe liší předměty (děti, zvířata, ...)
- rozdíly v dekorativních vzorech
- čím se liší den a noc

Poznávání nesprávnosti

- pracovní listy, poznej, co je špatně; urči, co nepatří do skupiny předmětů
- hra s hrací kostkou, určení rozdílného počtu předmětů (př. Dala jsem do košíku stejný počet šišek, jako je puntíků na kostce?)
- dramat. hry „Na popletená řemesla“ (př. kuchař češe vlasy, švadlena opravuje auto,...)
- popletené pohádky (záměna postav)

Sestavování celku z částí

- skládání PUZZLE, obrázkových kostek, pexeso
- konstruktivní hry
- sestavit do celku rozstříhaný, vlastnoručně nakreslený obrázek
- navlékání korálků
- jednoduché hlavolamy

Využijte časopisy pro děti – např. Kuliferda, Sluníčko.

ROZVOJ PRAVO – LEVÉ ORIENTACE

- dramatické hry na rozvoj prostorové orientace
 - hry v prostoru (pohyby podle pokynů, př. polož kostku vpravo x vlevo od....., jdi po cestě vpravo x vlevo, odkud vychází zvuk, zprava nebo zleva?.....)
 - hry s tělem (př. zvedni pravou x levou ruku, nohu, zapiš si za pravé x levé ucho..., mrkni pravým x levým okem, atd.)
 - třídění předmětů podle pokynů
 - pracovní listy na pravolevou orientaci
 - držení tužky
 - užívání příboru
 - obouvání bot, papučí na pravou x levou nohu
- práce s knihou, obrázkem (co je vpravo x vlevo od domečku...apod.)
- držení za ruce v kruhu, předávání energie kamarádovi stiskem pravé ruky, stisk se posílá postupně, pošle se dál teprve, když mi jej kamarád předá (levá ruka stisk přijímá)

ROZVOJ SLUCHOVÉHO VNÍMÁNÍ

Poznávání zdroje zvuku

- při pobytech venku poslouchat a určit zdroje zvuku (štěkot psa, motor auta, zpěv ptáků, křik dětí,...apod.)
- leh na zemi na zádech se zavřenýma očima, soustřed se, co slyšíš?
- dítě zavře oči, někdo na něj promluví. Kdo to byl?
- urči, kdo nebo co vydává tento zvuk (mačkání nebo trhání papíru, tleskání, přelévání vody, cinkání skleničkami, ...apod.)
- totéž, ale z MG nahrávky (vrzání dveří, pouštění vody z kohoutku, ťukání podpatků na chodníku, startování auta, ...apod.)

Poznávání intenzity zvuku

- hra „Na rádio“, během společného zpěvu písně imaginárním „knoflíkem“ zeslabuje nebo zesiluje zvuk
- poslech hry na hudební nástroj, určování intenzity hry (potichu x nahlas)
- při pobytech venku naslouchání zvukům z okolí, co zní tiše x hlasitě (blízko x daleko)
- poslech kroků od nejtichších k silnému dupání

Poznávání směru zvuku

- domluvený zvuk (syčení, brumendo, ťukání prsty do dlaní,...), dítě se zavřenýma očima určuje směr, odkud zvuk přichází
- hra „Pojď za mým hlasem“, dítě se zavřenýma očima následuje kamaráda podle jeho slovních pokynů (varianta – zvonění na zvoneček, tleskání, ťukání na bubínek, ...apod.)
- odkud vychází zvuk (zvoneček, bubínek, hůlky, ...apod.)

Rozvoj rytmického citění

- rytmické hry „Na řetízek“, postupná plynulá deklamace a rytmizace určených slov nebo slovních spojení (př. jarní květiny, zvířata, ovoce, zelenina, ...apod.)
- „Na ozvěnu“, rodič (nebo dítě) vytleskává rytmus slov nebo slovních spojení, ostatní opakují (tleskání můžeme nahradit ťukáním na kamínky, knoflíky, střídát s hrou na tělo atd.)
- rytmizace říkanek – tleskání, bubínek
- rytmizace slov (slabikování) – vytleskávání slov, vět

Rozvoj fonemického sluchu

- určování první a poslední slabiky ve slově (poslouchej a opakuj, co jsem řekl na první tlesknutí LA – VIČ – KA)
- vymyšlení slov na danou slabiku LA - lampa, lama, ...
- které slovo nepatří mezi ostatní slova (obrázky) – kočka, kolík, konev, míček, košík
- rozlišování hlásky na začátku slova, uprostřed, na konci – při vyslovování zpočátku hlásku dítěti zdůrazním
- hra „Na Mař'ana“ – hláskuji slovo – b-o-t-a, co je to za slovo? Dítě: Bota.

ROZVOJ MATEMATICKÝCH PŘEDSTAV

- upevňujeme představu o množství při manipulaci s předměty – jejich počítání, vytváření skupin předmětů o daném počtu
- nakresli daný počet předmětů – tři jablíčka
- třídění předmětů podle určitých kritérií a tvoření skupin – podle barvy, tvaru, velikosti např. různé druhy jídla a hračky – dítě rozdělí na dvě hromádky
- uspořádání, řazení prvků – seřad' od nejmenšího po největší
- porovnávání, práce s pojmy – malý x velký, hodně x málo, menší x větší, ...
- rozvoj prostorové představivosti – hra se stavebnicemi, kostkami
- popis polohy věcí, pojmy před, za, hned před, hned za, pořadí - poslední, první, třetí
- řazení předmětů podle pokynů – panenku první, za ní kostičku, poslední autíčko, ...
- geometrické tvary – určování na předmětech denní potřeby

ROZVOJ ŘEČI A MYŠLENÍ

- docvičte nesprávnou výslovnost
- rozvíjejte mluvení ve větách
- společně si denně vypravujte, co jste prožili, na co se těšíte
- pojmenování předmětů a obrázků, popis jejich vlastností, postihování vztahů mezi nimi
- komentujte, co děláte, plánujete
- nadřazené pojmy – ptáme se – jablko, hruška, banán – Co je to dohromady? Ovoce.
- Jak se jinak řekne hezké? - krásné
- Co je opakem? Malý – velký
- popisujte, co vidíte
- rozvíjejte všeobecný přehled – dny v týdnu, roční období, počasí, orientace v čase, členové rodiny, ...
- zprostředkujte poznatky o světě a přírodě
- podporujte gramatickou správnost při mluvení, vysvětlujte neznámá slova

ROZVOJ MOTORIKY, SEBEOBSLUHY A SAMOSTATNOSTI

- rozvoj koordinovaných pohybů – chůze v terénu, hry s míčem, švihadlem, jízda na kole, ...
- podporujte samostatnost při oblékání, svlékání, obouvání (zaváže si boty, zapne knoflíky, zipy)
- samostatnost při jídle, uklidí ze stolu, připraví malou svačinku
- samostatnost při osobní hygieně – vysmrká se, utře se na záchodě, nalije si pití, umyje si ruce, ...)
- procvičuje drobné úklidové práce – srovná hračky, oblečení, ...
- veďte k péči o své věci

ROZVOJ SOCIÁLNÍHO CHOVÁNÍ A CITOVÉ ZRALOSTI

Učíme dítě

- přiměřenému chování k dospělým, blízkým i vrstevníkům
- běžným společenským návykům (pozdravit, poděkovat, poprosit, omluvit se)
- podřídit se požadavkům, pomáhat, vyhovět
- spolupracovat v malé skupině
- zvládat odloučení
- vyrovnat se s neúspěchem
- brát ohled na druhé (dohodnout se, počkat, pomoci mladším, vystřídat se)

Mějte ze svých dětí radost, protože jsou báječné a užijte si přípravu na školu jako krásné společné dobrodružství.

„Dědičnost je to, v co věříme, když máme inteligentní děti.“ Charlie Chaplin

„Dá to práci, odnaučit naše děti našim zlovykům.“ Jiří Žáček